2018. M54T

Coimisiún na Scrúduithe Stáit

SCRÚDÚ NA hARDTEISTIMÉIREACHTA 2018

CUNTASAÍOCHT – GNÁTHLEIBHÉAL

(400 marc)

DÉ LUAIN 18 MEITHEAMH – TRÁTHNÓNA 2.00 – 5.00

Tá an páipéar seo leagtha amach ina 3 Roinn:

Roinn 1: **Cuntasaíocht Airgeadais** (120 marc)
Tá ceithre cheist sa roinn seo (Uimhreacha 1 – 4). Tá 120 marc ag gabháil leis an gcéad cheist agus 60 marc an ceann ag gabháil leis na trí cheist eile. Ba chóir d'iarrthóirí **CEIST 1 amháin** a fhreagairt NÓ tabhairt faoi **DHÁ** cheann ar bith de na trí cheist eile as an roinn seo.

Roinn 2: **Cuntasaíocht Airgeadais** (200 marc)
Tá trí cheist sa roinn seo (Uimhreacha 5 – 7). Tá 100 marc ag gabháil le gach ceist díobh. Ba chóir d'iarrthóirí **DHÁ** cheann ar bith de na ceisteanna a fhreagairt.

Roinn 3: **Cuntasaíocht Bhainistíochta** (80 marc)
Tá dhá cheist sa roinn seo (Uimhreacha 8 agus 9). Tá 80 marc ag gabháil le gach ceist díobh. Ba chóir d'iarrthóirí ceann **AMHÁIN** de na ceisteanna seo a fhreagairt.

Áireamháin
Is ceadmhach áireamháin a úsáid agus na ceisteanna ar an bpáipéar seo á bhfreagairt. Tá sé fíorthábhachtach an t-oibriú amach a thaispeáint s(n)a f(h)reagarleabha(i)r sa chaoi gur féidir creidiúint iomlán a thabhairt ar obair atá ceart.

ROINN 1 (120 Marc)
Freagair **Ceist 1** NÓ **DHÁ** cheist ar bith eile

1. Cuntais Deiridh Trádálaí Aonair

Baineadh na hiarmhéideanna seo a leanas as leabhair Mhichíl Uí Raghallaigh, trádálaí aonair, ar 31/12/2017:

	€	€
Foirgnimh	400,000	
Veaineanna seachadta ar a gcostas	64,000	
Dímheas carntha – veaineanna seachadta		12,000
Trealamh oifige (costas €20,000)	10,000	
Paitinní	24,000	
Caipiteal 01/01/2017		202,000
Tarraingtí	12,200	
Stoc 01/01/2017	27,000	
Díolacháin		583,000
Ceannacháin	192,000	
Aischur amach (aischur ceannachán)		5,100
Aischur isteach (aischur díolachán)	13,000	
Creidiúnaithe		22,400
Féichiúnaithe	36,200	
Lascaine faighte		1,300
Pá agus tuarastail	108,000	
Speansais ghinearálta	12,500	
CBL		15,300
Stáiseanóireacht	4,200	
Iasacht théarmach (faighte 01/04/2017)		60,000
Ús iasachta íoctha	1,500	
ÁSPC/MSU		9,600
Árachas	8,200	
Soláthar in aghaidh drochfhiach		2,600
Banc	46,500	
Fógraíocht	5,400	
Iarmhéid brabúis/caillteanais 01/01/2017		51,400
	964,700	964,700

Ar leanúint ar lch 3

Tugtar an t-eolas breise seo a leanas duit:

(i) Stoc le hathdhíol ar 31/12/2017, €21,000.

(ii) Stoc stáiseanóireachta ar 31/12/2017, €1,300.

(iii) San áireamh san árachas tá seic €900, d'árachas theach príobháideach M. Uí Raghallaigh.

(iv) Ba chóir soláthar a dhéanamh d'ús dlite ar an iasacht. 8% sa bhliain an ráta úis.

(v) Baineann an fhógraíocht leis an mbliain dar críoch 30/04/2018.

(vi) Tá soláthar in aghaidh dímheasa le déanamh mar seo a leanas:

Foirgnimh	2% den chostas
Veaineanna seachadta	10% dá luach glan de réir na leabhar
Trealamh oifige	20% den chostas

(vii) Tá soláthar in aghaidh drochfhiach le coigeartú i leith 5% de na féichiúnaithe.

Iarrtar ort:

(a) **Cuntas trádála**, **brabúis agus caillteanais** a ullmhú don bhliain dar críoch 31/12/2017.

(80)

(b) **Clár comhardaithe** a ullmhú mar a bhí ar 31/12/2017. (40)

(120 marc)

2. Cuntas Rialúcháin Féichiúnaithe agus Creidiúnaithe

Baineadh na figiúirí seo a leanas as leabhair Ailín Caimpion le linn Eanáir 2018:

	€
Iarmhéid mhórleabhar na bhféichiúnaithe 01/01/2018 dr	86,500
Iarmhéid mhórleabhar na bhféichiúnaithe 01/01/2018 sr	3,300
Iarmhéid mhórleabhar na gcreidiúnaithe 01/01/2018 sr	45,000
Iarmhéid mhórleabhar na gcreidiúnaithe 01/01/2018 dr	440
Aischuir amach (aischuir ceannachán)	1,800
Lascaine lamháilte	1,650
Lascaine faighte	2,400
Díolacháin (díolacháin ar airgead tirim €12,200 san áireamh)	204,200
Seiceanna íoctha le soláthraithe	80,200
Seiceanna faighte ó chustaiméirí	120,300
Drochfhiacha díscríofa	3,200
Aistriú ó mhórleabhar na bhféichiúnaithe go mórleabhar na gcreidiúnaithe	2,100
Aischuir isteach (aischuir díolachán)	3,600
Ceannacháin (ceannacháin ar airgead tirim €15,200 san áireamh)	180,200
Billí iníoctha glactha	7,100
Billí infhaighte eisithe	18,200
Lascaine dícheadaithe d'Ailín Caimpion	700
Seiceanna faighte obtha	1,900
Ús gearrtha ag Ailín Caimpion ar chuntais dlite thar téarma	1,200
Iarmhéid mhórleabhar na bhféichiúnaithe 31/01/2018	1,250 sr
Iarmhéid mhórleabhar na gcreidiúnaithe 31/01/2018	820 dr

Iarrtar ort iad seo a leanas a ullmhú d'Eanáir 2018:

(a) Cuntas rialúchán mhórleabhar na bhféichiúnaithe. (30)

(b) Cuntas rialúchán mhórleabhar na gcreidiúnaithe. (30)

(60 marc)

3. Ráiteas Imréitigh Bainc

Leagtha amach thíos tá cuntas bainc agus ráiteas bainc Shinéad de Paor do mhí Eanáir 2018.

Dr **Cuntas Bainc** Sr

		€				€
Ean. 1	Iarmhéid t/a	5,450	Ean. 6	S. Ráulbh	400101	1,300
Ean. 8	Díolacháin lóisteáilte	9,600	Ean. 9	Cíos	400102	3,200
Ean. 18	Lóisteáil	3,400	Ean. 10	R. Ó Soirn	400103	940
Ean. 24	Díolacháin lóisteáilte	5,600	Ean. 15	C. Ó Coigligh	400104	2,720
			Ean. 20	R. Nic Éinrí	400105	3,900
			Ean. 23	Árachas	400106	7,400
			Ean. 26	T. Breathnach	400107	450
			Ean. 31	Iarmhéid t/s		4,140
		24,050				24,050
Fea. 1	Iarmhéid t/a	4,140				

Ráiteas Bainc ar 31/01/2018				
		Dochar	**Sochar**	**Iarmhéid**
		€	**€**	**€**
Ean. 1	Iarmhéid t/a			5,450
Ean. 2	Ús faighte		210	5,660
Ean. 7	S. Ráulbh 400101	1,300		4,360
Ean. 10	Lóisteáil		9,600	13,960
Ean. 10	Cíos 400102	3,200		10,760
Ean. 11	R. Ó Soirn 400103	940		9,820
Ean. 17	C. Mac Dhabhóc (seic obtha)	820		9,000
Ean. 20	Lóisteáil		3,400	12,400
Ean. 21	R. Nic Éinrí 400105	3,900		8,500
Ean. 24	Árachas 400106	7,400		1,100
Ean. 24	Táillí bainc	85		1,015
Ean. 25	Buanordú	60		955
Ean. 29	S. de Paor	240		715

Nóta: An €240 a iontráladh sa Ráiteas Bainc ar 29 Eanáir, cuireadh trí earráid é i gcuntas Shinéad de Paor in ionad é a chur i gcuntas Shiobhán de Paor.

Iarrtar ort:

(a) **Cuntas bainc coigeartaithe** Shinéad de Paor a thaispeáint agus an t-iarmhéid coigeartaithe a thabhairt anuas. (35)

(b) Ráiteas a ullmhú ar 31/01/2018 a **réitíonn** iarmhéid an chuntais bhainc choigeartaithe le hiarmhéid an ráitis bhainc. (25)

(60 marc)

4. Ráiteas Táblach

Léiríonn an clár comhardaithe seo a leanas staid airgeadais Trevor Uí Cheallaigh, trádálaí aonair, mar a bhí ar 01/02/2018:

Clár Comhardaithe mar a bhí ar 01/02/2018			
Sócmhainní Seasta	**€**	**€**	**€**
Foirgnimh		500,000	
Veaineanna seachadta		82,000	
			582,000
Sócmhainní Reatha			
Stoc	52,000		
Féichiúnaithe	14,000		
Banc	41,500	107,500	
Lúide Creidiúnaithe: suimeanna dlite laistigh de 1 bhliain			
Creidiúnaithe	21,000		
Speansais dlite	800	21,800	
			85,700
			667,700
Maoinithe ag:			
Caipiteal		590,000	
Cuntas brabúis/caillteanais		77,700	
			667,700

Rinneadh na bearta seo a leanas le linn mhí Feabhra 2018:

Fea 4	D'íoc le seic speansais a bhí dlite ag tús na míosa.
Fea 8	Cheannaigh earraí ar cairde €14,800.
Fea 13	Cheannaigh veain seachadta nua €21,000. D'íoc éarlais €4,000 le seic agus thóg an chuid eile ar iasacht ó Mhaoiniú Cinnte Teo.
Fea 16	Fuair seic €3,200 ó fhéichiúnaí mar lánghlanadh ar fhiach de €4,500.
Fea 20	D'íoc le seic ó chuntas bainc an ghnólachta €1,600 as deisiúcháin ar dhíon tí phríobháidigh.
Fea 22	D'íoc le seic iarmhéid cuntais creidiúnaí €500 agus fuair lascaine €120.
Fea 25	Dearbhaíodh ina fhéimheach féichiúnaí a raibh €400 dlite aige agus d'íoc 30c in aghaidh an €.
Fea 27	Dhíol ar cairde ar €7,300 earraí a chosain €8,300 an chéad lá riamh.

Iarrtar ort:

An tionchar a bhain le gach ceann de na bearta thuas ar na sócmhainní agus ar na dliteanais ábhartha a thaifeadadh ar **ráiteas táblach**.

Na **sócmhainní** agus na **dliteanais iomlána** ar 28/02/2018 a thaispeáint.

(60 marc)

Tosaíonn roinn 2 ar leathanach 8

Roinn 2 (200 Marc)
Freagair **DHÁ** cheist ar bith

5. Léirmhíniú ar Chuntais

Baineadh an t-eolas seo a leanas as cuntais Learóg Teo. don bhliain dar críoch 31/12/2017:

Cuntas Trádála, Brabúis agus Caillteanais don bhliain dar críoch 31/12/2017

	€	€	€
Díolacháin chreidmheasa			660,000
Lúide: Costas díolachán			
Stoc 01/01/2017		26,000	
Móide: ceannacháin ar cairde		?????	
		?????	
Lúide: Stoc 31/12/2017		14,000	
Costas díolachán			?????
Ollbhrabús			352,000
Lúide: Speansais iomlána (ús íoctha €5,400 san áireamh)			98,000
Glanbhrabús don bhliain			254,000

Clár Comhardaithe mar a bhí ar 31/12/2017

	€	€	€
	Costas	**Dímheas**	**Glanluach Leabhar**
Sócmhainní Seasta	980,000	63,000	917,000
Sócmhainní Reatha (féichiúnaithe trádála €65,000 san áireamh)		93,000	
Lúide Creidiúnaithe: suimeanna dlite laistigh de 1 bhliain			
Creidiúnaithe trádála		52,000	
			41,000
			958,000
Maoinithe ag:			
Creidiúnaithe: suimeanna dlite tar éis níos mó ná 1 bhliain			
Bintiúir 6% (2022/2023)			90,000
Caipiteal agus Cúlchistí	**Údaraithe**	**Eisithe**	
Gnáthscaireanna ar €1 an ceann	900,000	614,000	614,000
Cuntas brabúis agus caillteanais			254,000
			958,000

Ar leanúint ar leathanach 9

(a) **Iarrtar ort a ríomh**: (go 2 ionad dheachúlacha de réir mar is cuí)

(i) An figiúr do cheannacháin.

(ii) Corrlach an ghlanbhrabúis.

(iii) An tréimhse chreidmheasa a tugadh d'fhéichiúnaithe.

(iv) An cóimheas fíorthástála. (40)

(b) **Mínigh** na téarmaí seo thíos agus **luaigh an bhaint atá acu leis na cuntais thuas** (de réir mar is cuí):

(i) Bintiúir 6% 2022/2023

(ii) Ús íoctha

(iii) Sócmhainní seasta inláimhsithe

(iv) Gnáthdhíbhinn. (40)

(c) An mbeidh deacracht ag Learóg Teo. na billí a íoc nuair a bheidh siad dlite? Tabhair cúiseanna le do fhreagra. (10)

(d) Ba é an toradh ar chaipiteal in úsáid do Learóg Teo. in **2016** ná 19%.

(i) Ríomh an toradh ar chaipiteal in úsáid do **2017**.

(ii) Déan trácht ar bhrabúsacht Learóg Teo. in **2017**. (10)

(100 marc)

6. Ráiteas faoi Shreabhadh Airgid

Baineadh an t-eolas seo a leanas as leabhair Háirdín Teo.:

Brabús agus caillteanas (sliocht) don bhliain dar críoch 31/12/2017	**€**
Brabús oibriúcháin	85,000
Ús íoctha	(5,000)
	80,000
Cáin	(7,000)
	73,000
Díbhinní íoctha	(6,000)
Brabús coinnithe	67,000
Iarmhéid brabúis agus caillteanais 01/01/2017	61,000
Iarmhéid brabúis agus caillteanais 31/12/2017	128,000

Cláir Chomhardaithe mar a bhí ar	**31/12/2017**		**31/12/2016**	
	€	**€**	**€**	**€**
Sócmhainní Seasta				
Talamh agus foirgnimh	350,000		250,000	
Lúide soláthar in aghaidh dímheasa	(40,000)	310,000	(28,000)	222,000
Sócmhainní Reatha				
Stoc	52,000		47,000	
Féichiúnaithe	30,000		26,000	
Banc	22,000		17,000	
	104,000		90,000	
Lúide Creidiúnaithe: suimeanna dlite laistigh de 1 bhliain				
Creidiúnaithe	11,000		22,000	
Cáin	7,000		9,000	
	(18,000)		(31,000)	
Glansócmhainní Reatha		86,000		59,000
Glansócmhainní Iomlána		396,000		281,000
Maoinithe ag				
Creidiúnaithe: suimeanna dlite tar éis 1 bhliain				
Bintiúir 7%		105,000		95,000
Caipiteal agus Cúlchistí				
Gnáth-scairchaipiteal eisithe		148,000		119,000
Scairbhiseach		15,000		6,000
Cuntas brabúis agus caillteanais		128,000		61,000
		396,000		281,000

Ar leanúint ar lch 11 →

Iarrtar ort:

(a) An brabús oibriúcháin a **réiteach** leis an nglansreabhadh airgid isteach/amach ó ghníomhaíochtaí oibriúcháin. (30)

(b) An **ráiteas faoi shreabhadh airgid** a ullmhú do Háirdín Teo. don bhliain dar críoch 31/12/2017 faoi na ceannteidil seo a leanas:

1. Gníomhaíochtaí oibriúcháin
2. Toradh ar infheistíochtaí agus ar fhónamh ar airgeadas
3. Cáin
4. Caiteachas caipitil agus infheistíocht airgeadais
5. Díbhinní cothromais íoctha
6. Maoiniú. (60)

(c) An glanshreabhadh airgid a **réiteach** leis an athrú ar ghlanfhiachas. (10)

(100 marc)

7. Cuntais Gnólacht Seirbhíse

Tá baint ag muintir Uí Fhathaigh le tionscal na turasóireachta. Tá teach leaba is bricfeasta acu, agus ligeann siad rothair agus teachín saoire le turasóirí i rith aimsir shaoire. San áireamh ina gcuid sócmhainní agus dliteanas ar 01/01/2017, bhí:

Áitreabh leaba is bricfeasta €520,000; teachín saoire €94,000; trealamh agus línéadach tí €5,500; rothair €6,400; stoc breosla agus ola teasa €2,000; éarlaisí réamhíoctha ó thurasóirí don teachín saoire €1,500; airgead ar láimh €4,500.

Iarrtar ort:

(a) Ráiteas **caipitil** do ghnólacht turasóireachta mhuintir Uí Fhathaigh a ullmhú do 01/01/2017. (30)

Cuntas Fáltas agus Íocaíochtaí don bhliain dar críoch 31/12/2017

Fáltais	**€**	**Íocaíochtaí**	**€**
Airgead ar láimh 01/01/2017	4,500	Soláthairtí don tseirbhís leaba is bricfeasta	9,100
Fáltais ó aíonna	34,600	Solas agus teas	2,700
Cíos ón teachín saoire	16,000	Tarraingtí	3,600
Fáltais ó na rothair ar cíos	2,600	Pá	17,200
		Níochán	2,900
		Fógraíocht	1,400
		Deisiúcháin agus cothabháil	6,300
		Iarmhéid 31/12/2017	14,500
	57,700		57,700

Is cóir an t-eolas agus na treoracha seo a leanas a chur san áireamh ar 31/12/2017:

(i) Dímheas 15% in aghaidh na bliana le déanamh ar na rothair agus 20% ar an trealamh is an línéadach tí.

(ii) Tá €180 dlite do shiopa soláthairtí áitiúil.

(iii) D’úsáid an teaghlach an cúigiú cuid de na soláthairtí a ceannaíodh.

(iv) San áireamh sna fáltais ó aíonna, tá éarlaisí áirithinte €2,250 do 2018.

(v) Tá stoc ola de luach €930 ann.

Iarrtar ort:

(b) **Cuntas ioncaim agus caiteachais** a ullmhú don bhliain dar críoch 31/12/2017. (40)

(c) **Clár comhardaithe** a ullmhú do 31/12/2017. (30)

(100 marc)

ROINN 3 (80 Marc)
Freagair ceist **AMHÁIN** ar bith

8. Costáil Imeallach

Táirgeann Ó Seibhleáin Teo. táirge amháin. Is é seo a leanas an buiséad bliantúil atá molta don bhliain seo chugainn:

	€	€
Díolacháin (44,000 aonad)		880,000
Costais Athraitheacha	440,000	
Costais Sheasta	141,500	(581,500)
Glanbhrabús		298,500

Iarrtar ort:

(a) An praghas díola **in aghaidh an aonaid** a ríomh.

(b) An costas athraitheach **in aghaidh an aonaid** a ríomh.

(c) An **cion tairbhe** in aghaidh gach aonaid a dhíoltar a ríomh.

(d) An pointe **meá ar mheá** i méid na trádála (aonaid) **agus** i luach na ndíolachán (€) a ríomh.

(e) An **lamháil sábháilteachta** ina aonaid **agus** i luach na ndíolachán a ríomh, más é **30,000** aonad líon na ndíolachán buiséadaithe don tréimhse.

(f) **Ráiteas Costála Imeallaí** a ullmhú a bhfuil siad seo a leanas san áireamh ann:

- Laghdú €1 ar an bpraghas díolacháin
- Ardú 5% ar mhéid na trádála/na ndíolachán
- Fanann gach costas eile mar a chéile

(g) Mínigh an téarma ‘Costas Seasta’ de réir mar a bhaineann le hÓ Seibhleáin Teo.
Tabhair sampla **amháin** de ‘chostas seasta’ a bhféadfadh go mbeadh ar Ó Seibhleáin Teo. é a thabhú.

(80 marc)

9. Buiséadú Airgid

Seo thíos na sócmhainní, na dliteanais agus an caipiteal a bhí ag Seán Ó Mainnín ar 01/01/2018:

Sócmhainní	**€**
Sócmhainní seasta	305,000
Stoc	32,000
Airgead	31,200
Féichiúnaithe	82,100
	450,300

Dliteanais	
Creidiúnaithe	50,300
Caipiteal	400,000
	450,300

Seo a leanas na díolacháin agus na ceannacháin a bhfuil súil leo sna 5 mhí seo chugainn:

	Ean	**Fea**	**Már**	**Aib**	**Beal**	**Iomlán**
Díolacháin	€44,200	€89,400	€88,100	€57,900	€81,600	€361,200
Ceannacháin	€48,100	€48,200	€42,300	€34,700	€34,500	€207,800

- Tá na díolacháin go léir ar cairde agus íoctar astu aon mhí amháin tar éis díola.
- Tá na ceannacháin go léir ar cairde, agus íoctar astu aon mhí amháin i ndiaidh na míosa inar ceannaíodh iad, **ach amháin** €28,000 in airgead tirim i mí Aibreáin.
- Tá an t-áitreabh ar cíos ag Seán ar €42,000 **sa bhliain** iníoctha go míosúil.
- Trealamh le ceannach i mí an Mhárta ar €6,000 in airgead tirim.
- €16,400 le híoc in aghaidh na míosa ar phá.
- Táthar ag súil le stoc ar deireadh €29,100 ar 31/05/2018.
- Táthar ag súil le glanbhrabús de €51,000 do na cúig mhí.

Iarrtar ort:

(a) **Buiséad airgid** a ullmhú a léiríonn na fáltais agus íocaíochtaí míosúla a bhfuil súil ag Seán Ó Mainnín leo sna cúig mhí Eanáir go Bealtaine 2018, chomh maith le colún na n-iomlán don tréimhse seo.

(b) Clár comhardaithe **buiséadaithe** a ullmhú mar a bheadh ar 31/05/2018.

(c) Tabhair breac-chuntas ar **dhá** bhuntáiste don Uasal Ó Mainnín as buiséad airgid a ullmhú.

(80 marc)

Leathanach Bán

Leathanach Bán